

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoCsp/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2619200066
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holič
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2619200066.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holič a sudkýň: Mgr. Renáta Gavalcová a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: R Collectors s.r.o., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábřeží 8A, IČO: 50 094 297, proti žalovanej: M. A., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko B., č. XXX, o zaplatenie 4.522,94 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 6Csp/2/2019-83 zo dňa 25.09.2019, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
- II. Žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol, žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil použitím ustanovenia § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Vecne argumentoval tým, že žalobca v žalobe uviedol, že Poštová banka, a.s., postúpila svoju pohľadávku na žalobcu, preto súd prednostne skúmal žalobcovu aktívnu vecnú legitímáciu v predmetnom spore. Aby pohľadávka podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách mohla byť postúpená z banky na nebankový subjekt, musia byť splnené dve podmienky, a to, aby bol klient banky s plnením svojho záväzku v omeškaní aspoň 90 dní, a aby banka na splnenie záväzku klienta písomne vyzvala. Pokiaľ niektorá z týchto podmienok nie je splnená, pohľadávku banky nemožno postúpiť. Takéto postúpenie je potom v priamom rozpore so zákonom, je neplatné, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení pohľadávok, ale aj voči žalovanej. Žalobca svoje nároky voči žalovanej odvodzuje zo zmluvy, ktorú žalovaná uzavrela s Poštovou bankou a.s., teda s bankou poskytujúcou úvery na základe bankovej licencie, čo je skutočnosť všeobecne známa. Tieto nároky mal žalobca získať postúpením. Postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, je povinný tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka dlžníka písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku, pričom musí preukázať, že dlžník si výzvu aj prevzal, a zároveň, že dlžník napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka. Súd nemal preukázané doručenie písomnej výzvy (Upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 18.1.2016) Poštovej banky, a.s., žalovanej. Táto výzva je hmotnoprávny úkon, na nastúpenie ktorého účinkov sa vzťahuje § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda musí sa dostať do dispozičnej sféry adresáta. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že výzva sa nedostala do dispozičnej sféry žalovanej ako adresáta.

3. Pokiaľ ide doručovanie poštových zásielok podľa bodu 4.3. časť IV. Všeobecných obchodných podmienok banky (Oznamovanie a doručovanie písomností), súd poukazuje na to, že Všeobecné obchodné podmienky nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere nijako bližšie identifikované, chýba akékoľvek bližšie označenie, o ktoré konkrétne všeobecné obchodné podmienky by malo ísť. Tieto podmienky neboli tiež účastníkmi zmluvy podpísané a neboli medzi nimi individuálne dojednané. Súd je preto toho názoru, že akýkoľvek spôsob doručovania medzi účastníkmi zmluvy v zmysle Všeobecných obchodných podmienok neprichádza do úvahy. Rovnako treba posudzovať aj doručovanie ďalšej výzvy Poštovej banky, a.s. (Vec: Výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 11.2.2016). Ani v tomto prípade súd nemal preukázané, že výzva sa dostala do dispozičnej sféry žalovanej. Podľa názoru súdu uvedené písomné výzvy Poštovej banky, a.s., zasielala banka v súvislosti s vyhlásením predčasnej splatnosti úveru, čo vyplýva z ich obsahu. Nejedná sa o výzvu predpokladanú § 92 ods. 8 zákona o bankách na zaplatenie omeškaného plnenia peňažného záväzku dlžníka (klienta) voči banke v dodatočnej lehote určenej bankou, teda počas ktorej má možnosť klient (dlžník) splatiť svoj splatný peňažný záväzok voči banke pred postúpením pohľadávky na iný subjekt. Písomné oznámenia, ktoré zasielal postupca (banka) dlžníkovi (žalovanej) v súvislosti s predčasným zosplatnením úveru, tieto isté písomné oznámenia nie je možné inokedy, ak je to potrebné napr. pre účel splnenia zákonných podmienok, považovať za právne relevantnú písomnú výzvu vyžadovanú v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách pre postúpenie pohľadávky. Jednoznačne ide o dve obsahovo odlišné písomnosti.

4. Obdobné prípady týkajúce sa žalobcu a Poštovej banky a.s., ohľadom postúpenia pohľadávky už boli judikované aj v iných rozhodnutiach súdov Slovenskej republiky, napr. rozsudok Okresného súdu Brezno sp. zn. 9Csp/243/2017-68 zo dňa 19.7.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/240/2018 zo dňa 7.8.2019. Zo znenia vyššie citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že predmetom postúpenia z banky na nebankový subjekt môžu byť len splátky úveru, ktoré sú nepretržite viac ako 90 dní po lehote splatnosti a zároveň musí byť splnená aj podmienka, že banka písomne vyzve svojho klienta na úhradu peňažného záväzku s tým, že je v omeškaní nepretržite 90 dní. V konaní nebolo preukázané, že Poštová banka, a.s., vyzvala svojho klienta na úhradu svojho záväzku v súvislosti s jeho postúpením na nebankový subjekt, preto Poštová banka, a.s., nemohla svoju pohľadávku voči žalovanému postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Podľa názoru súdu tak neboli splnené podmienky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách pre postúpenie pohľadávky zo strany banky na žalobcu, a teda žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby. Z uvedeného dôvodu súd žalobu zamietol. O náhrade trov konania sporových strán súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná a patrila by jej náhrada trov konania, súd túto náhradu nepriznal, nakoľko žalovanej v konaní žiadne trov konania nevznikli.

5. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorým navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť, alternatívne zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, uplatniac odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Postup v súlade s ustanovením § 565 je jednostranným adresovaným úkonom veriteľa (v tomto prípade predchodcu žalobcu), ktorého účinky sú podmienené tým, že dôjde dlžníkovi v súlade s ustanovením § 45 ods. 1 OZ. Žalobca doložil ako prílohu návrhu na vydanie platobného rozkazu aj upozornenie predchodcu žalobcu týkajúcu uplatnenia dlžnej časti úveru a podací hárok o jeho odoslaní, ktorý potvrdzuje odoslanie upozornenia žalovanému, čo jednoznačne potvrdzuje splnenie podmienky vo vzťahu k možnosti platného postúpenia pohľadávky. Rovnako tak bolo v prípade výzvy zo dňa 11.02.2016, kde bola doložená obálka s vyznačením skutočnosti, že žalovaná si neprevzala listovú zásielku v odbernej lehote. Žalovaný si svoj záväzok neplnil dlhší čas bezdôvodne, ani voči postupcovi (pôvodnému veriteľovi) ani postupníkovi (žalobcovi), preto nebolo žiadnym spôsobom ohrozené splnenie jej záväzku z dôvodu plnenia neoprávnenému subjektu. Žalobca sa domnieva, že rozsudok súdu je nepreskúmateľný, a to z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia, pričom súd bližšie nešpecifikoval, ako dospel k svojmu záveru, nakoľko z predložených dôkazov nemohol vyvodiť záver, ku ktorému dospel. Podľa názoru občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 03.12.2015 uverejneného v Zbierke Stanovísk NS a súdov SR 1/2016 nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR R 111/1998 nepreskúmateľnosť je považovaná za vlastnosť (vyjadrujúcu

stupeň kvality odôvodnenia) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila (len) tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Podľa názoru Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžh/1/2009 nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov je založená na nedostatku skutkových dôvodov, pričom ide o vady skutkových zistení, o ktoré sú opreté rozhodovacie dôvody. Za takéto vady možno považovať prípady, keď je rozhodnutie založené na skutočnostiach nezisťovaných v konaní, prípadne keď nie je zrejmé, či vôbec nejaké dôkazy boli v konaní vykonané. Konajúci súd navyše nevyzval žalobcu na preukázanie tvrdení, ktoré tvoria odôvodnenie rozsudku, aby doplnil svoje podanie o skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci samej, a preukázanie podmienok nevyžadoval. Súd preto nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP]. Žalobca v dôsledku uvedeného namieta, že Rozsudok je prekvapivý, nakoľko Žalobca nemal možnosť sa počas konania vyjadriť k dôvodom zamietnutia Žaloby, pričom by ich vedel preukázateľne vyvrátiť svojou argumentáciou.

6. Podľa názoru súdu uvedené písomné výzvy Poštovej banky, a.s., zasielala banka v súvislosti s vyhlásením predčasnej splatnosti úveru, čo vyplýva z ich obsahu. Nejedná sa o výzvu predpokladanú § 92 ods. 8 zákona o bankách na zaplatenie omeškaného plnenia peňažného záväzku dlžníka (klienta) voči banke v dodatočnej lehote určenej bankou, teda počas ktorej má možnosť klient (dlžník) splatiť svoj splatný peňažný záväzok voči banke pred postúpením pohľadávky na iný subjekt. S uvedenou právnou argumentáciou konajúceho súdu sa žalobca absolútne nestotožňuje a výklad uvedeného ustanovenia zákona o bankách je v rozpore s doktrínalným výkladom predmetného ustanovenia. Zákonnými podmienkami postúpenia pohľadávky teda v súlade s citovaným ustanovením sú: a) písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil, b) nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Zákon nevyžaduje dve rozličné písomné výzvy veriteľa, ako to uvádza konajúci súd vo svojom odôvodnení. Výklad citovaného ustanovenia zákona prezentovaný žalobcom podporuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, 28. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017, v ktorom NS SR uviedol k danej problematike nasledovné stanovisko: „Rozborom ustanovenia § 92 ods. 8 bankového zákona, ktoré od schválenia pôvodného znenia zákona do času uzavretia zmluvy úverovej veriteľky a žalobkyne o postúpení pohľadávok nedoznalo žiadnej zmeny (odhliadnuc od prečíslovania k 1. januáru 2009 pôvodného odseku 7 na odsek 8, v tejto súv. por. čl. III bod 46 a čl. XI zákona č. 552/2008 Z. z.) treba dospieť k tomu, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke (ktorou sa v nasledovnom rozumie rovnako ako v zákone i pobočka zahraničnej banky) buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 O. z.), z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením (tu rozumej v čase medzi splnením oboch podmienok podľa prvej vety § 92 ods. 8 bankového zákona a samotným pristúpením k uzavretiu postupovacej zmluvy) svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. Ostatná (tretia) veta ustanovenia je potom z pohľadu správnosti uchopenia problému nižšími súdmi bez významu, nakoľko táto vymedzuje len povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi aj dokumentácie preukazujúcej tzv. život právneho vzťahu (resp. pohľadávky) a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia (dovolateľkou vzťahovaného na ustanovenie ako celok)“ Na základe uvedeného má odvolateľ za to, že boli splnené všetky zákonom vyžadované predpoklady vyplývajúce aj z ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách pre postúpenie pohľadávky.

7. Žalovaná odvolanie nepodala, k odvolaniu žalobcu sa nevyjadřila.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (akt. § 127

a § 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na príp. vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

9. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatneného nároku a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil a preto sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania bolo tu posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, a to s poukazom na odvolacie argumenty uplatnené odvolateľom.

11. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil v dôsledku nesprávnej aplikácie § 92 ods. 8 zákona o bankách. Odvolací súd sa s týmto názorom žalobcu nestotožnil.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi Poštovou bankou, a.s., a žalovanou bola dňa 8.6.2015 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Na základe zmluvy Poštová banka, a.s., poskytla žalovanej úver vo výške 4.550,- eur. Žalovaná sa zaviazala splatiť pôžičku 108 mesačnými splátkami vo výške 97,- eur. RPMN bola 21,90 %. Výzvou (Upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru) zo dňa 18.1.2016 Poštová banka, a.s., oznámila žalovanej, že je viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti so zaplatením sumy vo výške 419,- eur. Zároveň ju upozornila, že ak túto sumu neuhradí do 15 dní od doručenia výzvy, banka bude oprávnená úver zosplatiť. Doručenie výzvy žalovanej súd nemal preukázané. Výzvou (Vec: Výzva na úhradu dlžnej sumy) zo dňa 11.2.2016 Poštová banka, a.s., oznámila žalovanej zosplatenie pohľadávky a vyzvala ju na úhradu dlžnej sumy vo výške 4.943,78 eur do 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Zároveň ju upozornila, že ak túto sumu neuhradí v tejto lehote, banka ju bude vymáhať súdnou cestou. Doručenie výzvy žalovanej súd nemal preukázané. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 6.8.2018 postúpila Poštová banka, a.s., svoju pohľadávku voči žalovanej na žalobcu.

13. Predmetom konania je pohľadávka, ktorej zaplata sa žalobca domáha ako postupník pôvodného veriteľa (Poštová banka, a.s.) zo zmluvy, ktorú tento uzavrel so žalovaným, bolo preto potrebné, aby v prvom rade preukázal svoju aktívnu legitímáciu, teda legitímne nadobudnutie v žalobe uplatnených práv od pôvodného veriteľa. Zo spisu vyplýva, že na preukázanie svojej aktívnej legitímácie súdu prvej inštancie predložil kópiu zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 06.08.2018 uzavretú medzi Poštovou bankou, a.s., a žalobcom. Stranou v spore sa niekto môže stať bez toho, aby bol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či stranou objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že

je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo 192/2004).

14. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len zákon o bankách), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

15. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami.

16. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Zmluva o postúpení pohľadávok z 06.08.2018 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka (pre rozpor so zákonom). Obdobne rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/26/2017: „Podmienky podľa § 92 ods. 8 prvej vety zákona o bankách za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úprava má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ)“.

17. Podľa názoru odvolacieho súdu úpravou § 92 ods. 8 (predtým 7) mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

18. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať

práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. zákona o bankách). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedené zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Občianskeho zákonníka ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

19. Z už uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v cit. § 92 ods. 8 zákona o bankách, je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávkou uplatňuje, povinný v zmysle § 132 ods. 1 CSP tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. I keď pre platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách podľa odvolacieho súdu nevyplýva podmienka jej splatnosti, predmetné zákonné ustanovenie ale vyžaduje predchádzajúcu písomnú výzvu banky na splnenie si povinnosti dlžníkom. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že banka klienta (dlžníka) pred postúpením písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie už len týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

20. V danom prípade zo spisu nevyplýva, že by žalobca preukázal, že v čase, kedy mala byť pohľadávka Poštovej banky, a.s., voči žalovanému naňho dňa 06.08.2018 postúpená, boli podmienky postúpenia podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách splnené. Teda žalobca nepreukázal, že jeho právny predchodca pred postúpením pohľadávky vyzval žalovaného na splnenie jeho záväzku (§ 92 ods. 8 zákona o bankách vyžaduje, aby bol žalovaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere vyzvaný), čo žalobca v konaní nepreukázal. Žalobca teda nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie.

21. Súd prvej inštancie správne uzavrel, keď nemal preukázané doručenie písomnej výzvy (Upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 18.1.2016) Poštovej banky, a.s., žalovanej. Táto výzva je hmotnoprávny úkon, na nastúpenie ktorého účinkov sa vzťahuje § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda musí sa dostať do dispozičnej sféry adresáta. Z vykonaného dokazovania jednoznačne nevyplývalo, že výzva sa dostala do dispozičnej sféry žalovanej ako adresáta.

22. Pokiaľ ide doručovanie poštových zásielok podľa bodu 4.3. časť IV. Všeobecných obchodných podmienok banky (Oznamovanie a doručovanie písomností), súd prvej inštancie správne poukázal na to, že Všeobecné obchodné podmienky nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere nijako bližšie identifikované, chýba akékoľvek bližšie označenie, o ktoré konkrétne všeobecné obchodné podmienky by malo ísť. Tieto podmienky neboli tiež účastníkmi zmluvy podpísané a neboli medzi nimi individuálne dojednané.

23. Aj podľa odvolacieho súdu rovnako treba posudzovať aj doručovanie ďalšej výzvy Poštovej banky, a.s. (Vec: Výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 11.2.2016). Ani v tomto prípade súd nemal preukázané, že výzva sa dostala do dispozičnej sféry žalovanej. Súd prvej inštancie poukázal správne tiež na to, že uvedené písomné výzvy Poštovej banky, a.s., zasielala banka v súvislosti s vyhlásením predčasnej splatnosti úveru, čo vyplýva z ich obsahu. Nejedná sa teda o výzvu predpokladanú § 92 ods. 8 zákona o bankách na zaplatenie omeškaného plnenia peňažného záväzku dlžníka (klienta) voči banke v dodatočnej lehote určenej bankou, teda počas ktorej má možnosť klient (dlžník) splatiť svoj splatný peňažný záväzok voči banke pred postúpením pohľadávky na iný subjekt. Písomné oznámenia, ktoré zasielal postupca (banka) dlžníkovi (žalovanej) v súvislosti s predčasným zosplatnením úveru, tieto isté písomné oznámenia nie je možné inokedy, ak je to potrebné napr. pre účel splnenia zákonných podmienok, považovať za právne relevantnú písomnú výzvu vyžadovanú v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách pre postúpenie pohľadávky. Jednoznačne ide o dve obsahovo odlišné písomnosti.

24. Je nesporné, že žalobca v konaní neunesol svoju dôkaznú povinnosť a relevantným spôsobom nepreukázal doručenie výzvy (keďže § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžaduje, aby bol žalovaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere vyzvaný) pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávok. Žalobca teda nedokázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná, aj keby bolo žalovanému doručené oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom). Keďže podľa preukázaného, v danom prípade táto zákonná podmienka splnená nebola, žalobca v tomto smere neunesol svoje dôkazné bremeno, k postúpeniu pohľadávky z Poštovej banky, a.s., na žalobcu došlo v rozpore so zákonom a preto je takýto právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatný.

25. K prípadnej argumentácii, že relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo/210/2001, odvolací súd poukazuje na to, že rozpor právneho úkonu so zákonom zakladá jeho absolútnu neplatnosť, na ktorú musí súd prihliadať z úradnej povinnosti ex officio aj bez toho, aby ju niektorá zo strán namietal (§ 39 Občianskeho zákonníka). Ďalej odvolací súd dáva do pozornosti, že vzhľadom na charakter daného sporu, ktorého predmetom sú záväzky zo spotrebiteľského vzťahu, je dôvodná zvýšená miera ingerencie súdu ako orgánu oprava práva zo spotrebiteľských právnych vzťahov, čo vyplýva okrem iného aj z ust. § 295 CSP, ktoré súdu dáva možnosť vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. Pokiaľ teda by aj v konaní žalovaný nepodal žiadne písomné vyjadrenie k žalobe a nárok žalobcu nepopieral, bolo povinnosťou súdu aj bez toho, aby sa žalovaný tohto dovoľával, prihliadnuť na prípadnú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod brániaci uplatniť alebo priznať plnenie žalobcovi voči žalovanému, ktorý je v pozícii spotrebiteľa.

26. Jednou z odvolacích námietok žalobcu bolo tvrdenie, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia, keďže súd prvej inštancie bližšie nešpecifikoval, ako dospel k svojmu záveru.

27. V zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozsudok musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami strán. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesto pre dohady a domnienky. V odôvodnení rozhodnutia súd teda uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, ktoré dôkazy v konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých

alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu, tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t. j. musí byť preskúmateľné.

28. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalobcom v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že sa žalobca s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamena, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu v celom rozsahu zamietol.

29. Pokiaľ žalobca potrebné zistenia v konaní odvodzuje od jeho nerozporovaného tvrdenia na základe ustanovenia § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku, takýto postup v spotrebiteľských sporoch (§ 290 - § 306 Civilného sporového poriadku) nepovažuje odvolací súd za náležitý v prípade, že súd požaduje skutočné preukázanie žalobcom tvrdenej skutočnosti. Postup súdu prvej inštancie, ktorý napriek pasivite žalovaného podrobil skúmaniu skutkové tvrdenia žalobcu, je v súlade s ustanovením § 295 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. Takýto postup je v súlade so zásadami, na ktorých spočíva konanie s tzv. slabšou stranou. Za stavu, kedy súd v spotrebiteľskom súdnom spore trvá na dôkaze, pričom dodávateľ, resp. jeho právny nástupca nepreukáže existenciu ním tvrdenej skutočnosti, ktorá má byť dokazovaním preukázaná, ustanovenie § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nespornosti nepopretých skutkových tvrdení sa neuplatní. Súd je totiž vždy povinný ex offio skúmať aktívnu vecnú legitimitáciu a taktiež je ex offio povinný poskytnúť ochranu spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane, a to aj v prípade, že sa spotrebiteľ svojich práv v konaní nedovoľáva. Námietky žalobcu s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolací súd považuje za neopodstatnené.

30. Odvolateľ tiež nedôvodne namietal, že súd prvej inštancie mal postupovať podľa § 129 ods. 1 CSP, pokiaľ považoval návrh za neúplný, mal žalobcu vyzvať na preukázanie doručenia výzvy.

31. Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

32. Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

33. Citované ustanovenia zakotvujú dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, teda povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho je, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé na základe navrhnutých dôkazov, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

34. Hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 ods. 1 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý

dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

35. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých súd skonštatoval, že Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi konania odňatie možnosti konať pred súdom a zakladajúcou tým prípustnosť dovolania. (porovnaj aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 37/1993 a pod R 125/1999). Odňatie možnosti konať pred súdom s následkom prípustnosti dovolania nezakladá bez ďalšieho ani prípadná skutočnosť, že by bolo možné mať výhrady voči dôvodom, pre ktoré súd navrhnuté dôkazy nevykoná (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. apríla 2012, sp. zn. 6 Cdo 51/2012). Súd pri vykonávaní dokazovania nie je viazaný návrhmi účastníkov a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi odňatie možnosti konať pred súdom, pretože v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Toto oprávnenie súdu sa neviaže na návrhy účastníka konania (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14.09.2011, sp. zn. 6Cdo 153/2011).

36. Odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorom súd skonštatoval, že dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. V prípade, že súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykoná ďalšie navrhnuté dôkazy (§ 157 ods. 2 Občiansky súdny poriadok).

37. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nespĺnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

38. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi strany v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma ich práva a povinnosti. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu.

39. Právo strany sporu, aby vec bola prejednaná verejne a v jej prítomnosti s možnosťou vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom, zaručené článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, znamená, že súd je povinný strane poskytnúť priestor na uplatnenie tohto práva. Uvedená požiadavka je vyjadrená aj v ustanovení § 160 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd poskytuje stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanovenom týmto zákonom. Osobitné prípady poučovacích povinností formuluje Civilný sporový poriadok v jednotlivých ustanoveniach s cieľom dosiahnuť špeciálny prístup v

kontexte konkrétnej procesnej situácie. Je vždy na strane sporu, či náležite využije možnosti, ktoré sa jej v súdnom konaní ponúkajú. V tejto súvislosti sa žiada zdôrazniť, že práve žalobca nesie zodpovednosť za to, že prezentuje súdu konzistentné skutkové tvrdenia podporené dôkazmi. Pokiaľ túto povinnosť nespĺní, prejaví sa to v rozhodnutí vo veci samej. Nedostatky v procesnej aktivite strany nemôže súd v sporovom konaní riešiť prostredníctvom inštitútu špeciálneho procesného poučenia podľa § 129 ods. 1 CSP, pretože daná regulácia upravuje len dôsledky nedostatkov vo formálnych náležitostiach žaloby, nie jej materiálnu podstatu. Inak povedané, prvoinštančný súd nemohol pri existujúcich vecných nedostatkoch návrhu a pri nespĺnení dôkaznej povinnosti, uvedené riešiť procesným poučením. Pokiaľ by súd poskytol takúto nenáležitú pomoc jednej procesnej strane, potom by fakticky mohol neprímerane odoprieť spravodlivý proces strane vystupujúcej v opačnom procesnom postavení, čo je neprípustné.

40. S ohľadom na uvedené neobstojí námietka žalobcu ohľadom výzvy podľa § 129 CSP, keďže je zrejmé, že sa nejedná o situáciu, ktorú navodzuje žalobca ohľadom neúplnosti žalobného návrhu, ale unesenia /neunesenia dôkazného bremena vo vzťahu pre zaplatenie požadovaného poistného a v časti zamietnutého úroku z omeškania. Odvolací súd má za to, že zamietnutím žaloby v tejto časti nedošlo k nesprávnemu postupu súdu prvej inštancie, ktorý by znemožnil žalobcovi uskutočniť patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

41. Ďalšie odvolacie argumenty žalobcu odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu odvolaciu argumentáciu, nespôsobilú privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

42. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd po vysporiadaní sa s podstatnou odvolacou argumentáciou odvolateľa, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku vo veci samej, vrátane správneho závislého výroku o náhrade trov konania (nenapadnutého odvolaním) potvrdil.

43. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko nebolo preukázané, že by mu nejaké trovy odvolacieho konania vznikli.

44. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).